

Școala Profesională Specială „SAMUS”

Prezentare generală

Școala Profesională Specială „Samus” funcționează sub coordonarea educațională a Ministerului Educației și Cercetării, reprezentat prin Inspectoratul Școlar Județean Cluj, fiind subordonat financiar și administrativ Consiliului Județean Cluj.

Ea este situată în Cluj-Napoca, în centrul Transilvaniei, și funcționează în regim de școală-internat, primind elevi din toate zonele învecinate.

În cadrul acesteia se oferă instruire teoretică și practică elevilor cu cerințe educative speciale pe nivelurile educaționale – gimnaziu, școală profesională – însoțită de servicii educaționale specializate precum: consiliere, audiologie educațională, terapia limbajului, cultură fizică medicală, ludoterapie, stimulare cognitivă și senzorială, socializare, formarea autonomiei personale.

În plus, se asigură cazare și masă pentru elevii din afara localității.

Școala Profesională Specială „Samus” școlarizează anual un număr de aproximativ 350 de elevi cu deficiență mintală ușoară și moderată, respectiv cu deficiență de auz.

Istoric

În anul 1951, când, în urma Decretului nr. 91 din 1950, Ministerul Prevederilor Sociale a cerut organizarea și conducerea învățământului profesional special pentru toate categoriile de deficienți, cu scopul de a forma și dezvolta priceperi și deprinderi la tinerii între 14 și 40 de ani, pentru a-i ajuta să se integreze în viața socială și profesională, s-a înființat Centrul profesional special pentru surdo-muți nr. 7, prin fuzionarea a trei școli speciale din Cluj-Napoca. Centrul nou înființat școlariza 201 elevi, dintre care 76 cu deficiență de auz.

Pe parcursul anilor școala a experimentat o creștere continuă în ceea ce privește numărul de elevi, specializările oferite, clădiri și bază

materială, adresabilitate, în același timp cu o varietate de modificări ale denumirii școlii și a ofertei educaționale.

Inițial destinat exclusiv celor cu deficiență de auz, liceul a început treptat să se adreseze și elevilor cu deficiență mintală și celor cu dificultăți de învățare (începând cu anul școlar 1986-1987). Elevii erau instruiți pentru următoarele meserii: tâmplar, croitor, zugrav, instalator, patiser, tinichigieru, horticultor etc.

În perioada 1990-1996 au fost construite clădiri noi cu ajutor financiar de la bugetul de stat, obținut datorită directorului de la acea vreme, care a insistat în mod constant și a susținut cauza educației elevilor cu dizabilități în fața factorilor de decizie și a instituțiilor abilitate din acele timpuri. După ani de muncă asiduă, în anul școlar 1996-1997 au fost inaugurate noile clădiri: clădirea școlii, sala de sport, și mai apoi cantina și internatul.

În 2006, unitatea de învățământ a devenit școală incluzivă prin introducerea unor clase de masă în specializarea estetica și igiena corpului omenesc. În anul 2008, pe lângă clasele liceale, o primă clasă gimnazială a fost inclusă în oferta educațională a școlii, extinzându-se astfel grupa de vârstă a elevilor instruiți. Numărul claselor gimnaziale a crescut de la una, în 2008, la 5 în 2022.

În 2014 s-a revenit exclusiv la forma de învățământ special, în urma mutării claselor de masă la altă unitate de învățământ.

Din anul școlar 2017-2018 s-a demarat programul A Doua Șansă, unde au fost școlarizați elevi de diferite vârste care nu au avut posibilități de a-și realiza studiile gimnaziale.

Misiune

Misiunea Școlii Profesionale Speciale „Samus” este aceea de a oferi fiecărui elev deficient de auz sau deficient mintal oportunitatea de a se pregăti pentru o meserie, prin însușirea cunoștințelor și deprinderilor necesare, prin folosirea unui curriculum și a unor metode adaptate. Obiectivul final al serviciilor educaționale oferite este acela de a oferi elevilor cu dizabilități posibilitatea de a-și optimiza potențialul și de a se integra cu succes în mediul social și profesional. Prin aceasta, școala este interesată de asigurarea egalității de șanse pentru elevii cu dizabilități.

Oferta educațională

Oferta educațională a Școlii Profesionale Speciale „Samus” se adresează următoarelor niveluri educaționale: nivel gimnazial, nivel școală profesională. În prezent, școala are 5 clase gimnaziale și 26 de clase de școală profesională. Clasele de școală profesională pregătesc elevii pentru următoarele meserii: cofetar-patiser, frizerie, construcții, tinichigerie auto, tâmplărie, horticultură, instalații.

Activități terapeutice

Având în vedere nevoile speciale diverse ale elevilor care frecventează Școala Profesională Specială „Samus”, școala oferă o serie de activități terapeutice specifice.

5.1. Terapia tulburărilor de limbaj

Activitățile de terapie tulburărilor de limbaj sunt oferite elevilor cu tulburări în sfera limbajului verbal și a comunicării, o mare parte din elevii școlii prezentând dificultăți de comunicare verbală sau în scris. Elevii cu tulburări de limbaj și de comunicare sunt predispuși riscului de a avea o performanță scăzută în sfera deprinderilor de scris și citit, probleme de sănătate mentală, precum și oportunități reduse de angajare la vârstă adultă. Activitățile de terapie tulburărilor de limbaj reprezintă un serviciu esențial care contribuie la îmbunătățirea abilităților de comunicare și care contribuie la dezvoltarea personală a acestora. Profesorii psihopedagogi, specializați în logopedie și terapia limbajului oferă sprijin și intervenție pentru elevii cu dificultăți de limbaj și comunicare.

5.2. Terapia ocupațională

Terapia ocupațională este parte integrantă a terapiei educaționale complexe și integrate, susținută de profesorul educator în cadrul activităților de după-amiaza cu elevii din ciclul gimnazial (alături de activități de stimulare cognitivă, ludoterapie, activități de dezvoltare a abilităților sociale și de autonomie personală). Activitățile de terapie educațională integrată se desfășoară ca activități de grup, pe clase, cu elevii interni ai școlii.

Activitățile de terapie ocupațională se axează pe formarea abilităților și pe consolidarea comportamentelor adaptative care susțin participarea în mod independent la activitățile specifice vieții de zi cu zi.

5.3. Stimulare cognitivă

Terapia prin stimulare cognitivă include activități specifice centrate îmbunătățirea și antrenarea procesele cognitive care susțin învățarea. Activitățile sunt menite să îmbunătățească atenția și memoria, gândirea analitică, abilitățile de rezolvare de probleme etc.

5.4. Socializare

Prin activitățile de dezvoltare a abilităților sociale se urmărește învățarea comportamentelor sociale verbale și nonverbale implicate în interacțiunile sociale, mai ales în cazul elevilor cu probleme emoționale și de comportament, cu scopul de a-i sprijini pe aceștia în depășirea dificultăților de relaționare cu alți membri ai comunității. Obiectivul principal al activităților este de a-i învăța pe elevi cum să se comporte adecvat în preajma altor persoane în diverse situații sociale.

5.5. Formarea autonomiei personale

Activitățile de formare a autonomiei personale au scopul de a-i ajuta pe elevi în obținerea independenței la vârstă adultă. Prin acest tip de activități, elevii își dezvoltă abilități specifice comportamentelor adaptative și pozitive, care să le permită să gestioneze eficient cerințele și provocările din viața de zi cu zi.

5.6. Ludoterapia

Terapia prin joc ajută elevii să se relaxeze și să își reducă nivelul de stres, le oferă posibilitatea să își exprime experiențele și a emoțiile într-un context natural, în cadrul unui proces autodirijat, și le dă posibilitatea de a învăța lucruri noi într-o manieră non-formală.

5.7. Cultură fizică medicală

Activitățile de cultură fizică medicală sunt realizate de un profesor kinetoterapeut, care se ocupă de evaluarea capacităților fizice ale elevilor și propune un plan de intervenție pentru îmbunătățirea mobilității, flexibilității, forței și rezistenței fizice, coordonării și echilibrului static și dinamic.

5.8. Consiliere și orientare vocațională și profesională

Prin consilierea vocațională și orientarea profesională elevii sunt sprijiniți în alegerea traseului educațional și profesional, luând în considerare atât aptitudinile și abilitățile proprii, cât și interesele și valorile personale.

Resursele materiale și educaționale

Pentru a asigura un proces educațional de cea mai bună calitate, școala dispune de resurse materiale și educaționale variate, care sunt prezentate pe scurt în cele ce urmează.

6.1. Cabinete pe discipline

Procesul de învățare se desfășoară într-un număr de cabinete pe discipline, după cum urmează:

- 3 cabinete pentru studierea matematicii
- 4 cabinete pentru studierea limbii române
- 1 cabinet pentru studierea limbii engleze
- 1 cabinet pentru studierea disciplinelor socio-umane
- 1 cabinet pentru studierea geografiei
- 1 capelă pentru studierea religiei

6.2. Ateliere

Instruirea practică a elevilor se desfășoară în ateliere specifice meseriilor care sunt predate. Fiecare elev are șansa să practice meseria sub supervizarea unui maistru-instructor.

Astfel școala dispune de:

- 3 ateliere de estetică
- 3 ateliere de patiserie
- 2 ateliere de tâmplărie
- 2 ateliere de tinichigerie
- 2 ateliere de horticultură
- 1 atelier de construcții
- 1 atelier de instalații

Pe lângă aceste ateliere mai există și un număr de cabinete pentru studiul disciplinelor tehnice, astfel: este cabinetul de horticultură, cel de instalații și cel de mecanică.

6.3. Laboratoare de informatică și alte facilități.

Liceul are un laborator de informatică echipate cu computere conectate la Internet, o tablă SMART și soft-uri educaționale. De asemenea există și un cabinet multimedia echipată cu calculatoare, precum și un cabinet multisenzorial.

Cabinetul multimedia este destinat în primul rând activităților de terapie educațională complexă și integrată, precum ludoterapia, stimularea cognitivă, socializarea, formarea autonomiei personale, activități ce se desfășoară după-masa, după orele obișnuite de curs. Laboratorul multimedia este un spațiu echipat cu laptop-uri conectate la Internet, videoproiector, tablă SMART.

Cabinetul este un mediu captivant care facilitează motivarea elevilor pentru învățare.

Camera senzorială pune la dispoziție un mediu multisenzorial care încorporează echipamente și materiale care oferă un spectru larg de experiențe senzoriale. Ea este anume proiectată pentru a le oferi elevilor oportunitatea de a exersa abilitatea de a face alegeri. Ea unește premise cognitive, perceptuale, comportamentale, fizice și de altă natură pentru a oferi un simț al puterii de a decide și de a face alegeri.

6.4. Cabinete pentru terapia tulburărilor de limbaj și a terapiilor specifice

Cele șase cabinete de terapie tulburărilor de limbaj sunt destinate sesiunilor de terapie individuală care vizează diversele dificultăți de limbaj și vorbire precum tulburările de articulare a sunetelor, bâlbâiala, dizartria, dislexia, disgrafia.

6.5. Facilități sportive

Facilitățile sportive disponibile constau într-o sală de sport, două săli pentru fizioterapie și un teren de sport.

6.6. Biblioteca

Biblioteca școlii a fost în mod constant modernizată și oferă o colecție de cărți de peste 14000 de volume. Spațiul bibliotecii este organizat după destinație - un spațiu pentru lectură, un spațiu pentru activități audio-video sau pe computer, un spațiu pentru expoziții și afișaj - astfel încât elevii să se poată implica în activități într-un mediu mai puțin formal. Biblioteca este gazda unor evenimente culturale și artistice variate, precum și pentru diverse activități de loisir.

6.7. Cantina

Școala deține o cantină proprie, cu o capacitate de 200 de locuri, asigurând 3 mese pe zi pentru elevii școlarizați în regim de internat. De asemenea, elevii externi, care nu sunt cazați în internatul școlii, au posibilitatea de a servi gratuit masa de prânz în cantina școlii, după orele de curs.

6.8. Internatul

Internatul școlii are 40 de dormitoare în care sunt cazați aproximativ 200 de elevi în fiecare an. Elevii interni sunt permanent supravegheați de către pedagogi și supraveghetori de noapte.